

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Stichting Das & Boom
T.a.v. [REDACTED]
Rijksstraatweg 174
6573 DG BEEK

Datum
5 januari 2024

Zaaknummer
2022-011862

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 9

Locatie
Rijksstraatweg 174 te Beek-Ubbergen

Gemeente
Berg en Dal

Activiteit
Opvangen en terugplaatsen hulpbehoevende dassen in Nederland

Beste [REDACTED],

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag betreffende het vangen en uitzetten van dassen waarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden voor de das. Wij zijn van plan u deze ontheffing te verlenen.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is het werkprotocol opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

5 januari 2024

Zaaknummer

2022-011862

Blad

2 van 9

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martine Jongman
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Werkprotocol

Datum

5 januari 2024

Zaaknummer

2022-011862

Blad

3 van 9

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Das & Boom, Rijksstraatweg 174, 6573 DG te Beek-Ubbergen, hierna te noemen de aanvrager, van 22 augustus 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 22 augustus 2022 ontvingen wij een aanvraag van Stichting Das & Boom voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.10 lid 1a en artikel 3.34 lid 1 voor het opzettelijk doden of vangen van dassen en het uitzetten van dieren.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde activiteit eerder een ontheffing verleend. Op 15 november 2017 is door de provincie Gelderland een ontheffing met zaaknummer 2017-007676 verleend voor het (op)vangen en uitzetten van dassen. Er is nu een verlenging en een wijziging van de activiteit aangevraagd.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 30 maart 2023 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 21 maart 2023 hebben verzocht.

De aangevraagde ontheffing voor verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, valt onder het bevoegd gezag van de provincies. De ontheffing is aangevraagd in de provincie Gelderland, de provincie waar de aanvrager is gevestigd. Voor een ontheffing die door een provincie wordt afgegeven, kan, op grond van artikel 1.3, vierde lid van de Wet natuurbescherming, aan een andere provincie een verzoek tot instemming worden gedaan. Met een verleende instemming wordt de ontheffing ook geldig voor desbetreffende provincie. Wanneer een provincie geen instemming heeft verleend zal hiervoor een afzonderlijke ontheffing moeten worden aangevraagd.

Aan alle provincies is gevraagd in te stemmen met dit besluit m.u.v. de provincies Overijssel, Limburg, Zeeland en Zuid-Holland. Alle provincies die gevraagd zijn, hebben aangegeven in te stemmen onder voorwaarden, m.u.v. provincie Noord-Holland die geen instemming geeft omdat binnen de provincie opvanglocaties voor dassen aanwezig zijn. Op verzoek van de andere provincies zijn aanvullende voorschriften in het besluit opgenomen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
5 januari 2024

Zaaknummer
2022-011862

Blad
4 van 9

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.10 lid 1 en 3.34 lid 1 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting Das & Boom, Rijsstraatweg 174, 6573 DG te Beek-Ubbergen;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1 en voor de middelen en verbodsbepalingen zoals weergegeven in tabel 2 van deze ontheffing.

Tabel 1 Soort, verboden en belang

Soort	Verbod	Belang	
Das (<i>Melis melis</i>)	Artikel 3.10 lid 1a	Het opzettelijk doden en vangen	A
	Artikel 3.34 lid 1	Het uitzetten van dieren	

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 1 van de Wnb: in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

Tabel 2 Middelen

Soort	Verbod 3.24 lid 2	Middel
Das (<i>Melis melis</i>)	Bezit middel buiten gebouwen	Vervoerskrat met afdekrooster, vangstok, vangkooi met alarm

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing voor het doden van de das geldt voor de locatie Rijsstraatweg 174, 6573 DG te Beek-Ubbergen. Het doden (euthanaseren) van dassen wordt alleen door een dierenarts verricht.
2. De ontheffing voor het (op)vangen en (terug) uitzetten van de das geldt voor heel Nederland met uitzondering van de provincies Overijssel, Limburg, Zeeland, Noord-Holland en Zuid-Holland.
3. De geldigheidsduur van deze ontheffing eindigt op 1 november 2028.
4. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
5. De ontheffinghouder neemt direct contact op met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-011862.

Datum

5 januari 2024

Zaaknummer

2022-011862

Blad

5 van 9

6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. De in voorschrift 6 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
8. De in voorschrift 6 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
9. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-011862.
10. De voorgenomen activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de das en conform het werkprotocol opgenomen als bijlage 2 bij dit besluit.
11. De ontheffing geldt uitsluitend voor jonge en volwassen dassen die door ziekte, verwonding of verwezing, of door direct of indirect menselijk handelen of nalaten tijdelijk niet zelfstandig in de vrije natuur kunnen overleven, met het doel deze dieren tijdelijk op te vangen, te verzorgen en te revalideren. Deze opvang is gericht op een zo spoedig mogelijke terugkeer van de dassen naar de natuur.
12. Voor het uitwisselen van jonge dassen, zoals beschreven onder het kopje 'A opvangbeleid, specialisatie, opname en acceptatie' in het werkprotocol (bijlage 2 bij dit besluit), vanaf of naar het Natuurhulpcentrum Opglabbeek, Industrieweg Zuid 2051, Opglabbeek, België, dient slechts te geschieden in het belang van het dier, zonder onnodige tussenstops of omwegen.
13. Voorafgaand aan het binnen of buiten het grondgebied van België brengen van jonge dassen, dient de ontheffinghouder toestemming te krijgen van de Belgische autoriteiten, dan wel gemachtigd te zijn door Natuurhulpcentrum Opglabbeek.
14. De ontheffinghouder dient jaarlijks vóór 1 februari te rapporteren aan provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-011862, over de in het voorgaande jaar opgevangen (jonge en volwassen) dieren. In deze rapportage dienen de gegevens opgenomen te zijn uit de administratie in paragraaf M Administratie van het werkprotocol van Das & Boom, zie bijlage 2 bij deze ontheffing. Tevens dient de definitieve bestemming van het dier met vermelding van datum en locatie aangegeven te zijn.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, natuurbeheer of vergelijkbaar; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

5 januari 2024

Zaaknummer

2022-011862

Blad

6 van 9

15. Jaarlijks dient stichting Das & Boom een melding te doen van opgevangen dassen vanuit en uitgezette dassen in de provincies:
 - Flevoland via wetnatuurbescherming@flevoland.nl;
 - Noord-Brabant via info@odbn.nl, o.v.v. het zaaknummer Z/196391;
 - Utrecht via servicebureau@provincie-utrecht.nl;
 - Friesland via wnb@fryslan.frl;
 - Drenthe via vth@drenthe.nl, waarbij eerst overleg dient plaats te vinden alvorens deze activiteit plaats kan vinden;
 - Groningen via LoketVTH@provinciegroningen.nl, o.v.v. het zaaknummer K50274.
16. Indien het opvangcentrum te maken krijgt met een onvoorziene situatie waardoor het opvangcentrum zich gedwongen ziet van de voorschriften van het protocol af te wijken, stelt de ontheffinghouder onverwijld provincie Gelderland daarvan schriftelijk op de hoogte, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-011862.

Specifiek voorschrift opgenomen op verzoek van provincie Drenthe

17. Gedurende de gehele ontheffingstermijn van 5 jaar worden niet meer dassen uitgezet dan er dassen binnen de provincie Drenthe gedurende de betreffende ontheffingstermijn opgevangen worden door Stichting Das & Boom.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project**

Stichting Das & Boom is een opvangcentrum voor hulpbehoevende dassen. Zieke, verwonde en verweerde dassen worden tijdelijk opgevangen en verzorgd totdat ze weer teruggeplaatst kunnen worden in de vrije natuur. Het betreft hier een bestaande opvang die voor het opvangen en uitzetten van dassen beschikt over een ontheffing (zaaknr. 2017-007676) die op 1 november 2022 is verlopen. Er is nu een verlenging en een wijziging van de activiteit aangevraagd.

De aangevraagde wijziging betreft het terugplaatsen van gerevalideerde en grootgebrachte verweerde jonge dassen in bestaand dassenleefgebied in plaats van het uitzetten in nieuw leefgebied. Jonge dassen zijn in dit verband verweerde dassen, die in februari worden geboren, en tot ca. augustus afhankelijk zijn van hun moeder. Jongen van het vorig jaar zijn jaarlingen, die worden behandeld als volwassen dassen.

De reden voor de voorgenomen wijziging is de afnemende draagvlak voor de huidige manier van uitzetten bij natuurbeherende organisaties vanwege deels het schaarser worden van beschikbaar leefgebied en deels de toenemende weerstand bij agrariërs.

Uitgangspunt van de nieuwe aanpak is om de betreffende dieren een reële kans te bieden om succesvol te kunnen integreren in de bestaande dassenpopulatie. In Engeland wordt al langer gewerkt met deze aanpak en de daar opgedane ervaring maakt aannemelijk dat dassen minder afwerend of agressief reageren op jonge dieren dan op volwassen dassen van een vreemde familie, wanneer die zich in hun territorium begeven. Hierdoor mengen de jonge dieren zich in de bestaande populatie na eerst al dan niet een tijdje samen op te trekken. Op deze manier verspreiden de teruggeplaatste verweerde jonge dassen zich op een natuurlijke manier in de bestaande populatie, net als dassen die normaal opgroeien.

Belangrijk is dat er een plek gevonden wordt binnen een bestaand territorium, op ruime afstand van een bestaande (hoofdburcht) en op een plek waar weinig of geen activiteit is in de vorm van bijvoorbeeld wissels en/of mestputjes. Daarnaast worden verlaten pijpen ruim van te voren gemonitord en onderzocht op sporen en gebruik (dun stokje in de opening). Een terugplaatslocatie moet altijd voldoen aan de basiscriteria waaraan elke dassenburcht moet voldoen, zoals voldoende

Datum

5 januari 2024

Zaaknummer

2022-011862

Blad

7 van 9

beschikbaar foerageergebied, rust, dekking en uitwisselmogelijkheden met andere populaties. Deze locaties worden bepaald met behulp van de actuele veldkennis van ervaren medewerkers van dassenwerkgroepen.

Zodra de jonge dassen zich voldoende ontwikkeld hebben worden ze vanaf augustus/september in kleine sociale groepjes (3 à 4) teruggeplaatst in een verlaten dassenburcht, die tijdelijk ingerasterd wordt met een dubbel elektrisch raster van ca. 30 x 30 m. Er wordt alleen gebruik gemaakt van bestaande niet in gebruik zijnde holen / (kunst)burchten, die bekend zijn bij Dassenwerkgroepen en regelmatig worden gemonitord. Wanneer er op een geschikte terugplaatslocatie geen verlaten burcht beschikbaar is, kan eventueel een tijdelijk aan te leggen accommodatie worden ingezet, in de vorm van een eenvoudige houten hok, gedeeltelijk ingegraven of bedekt met struikgewas en een dubbel dak voor de warmtewering. Sinds 2021 wordt deze nieuwe uitzetmethode door Das & Boom toegepast en bij driekwart van de gevallen is gebruik gemaakt van een kunstburcht.

De dassen worden gedurende een relatief korte tijd (ca. 6 weken) gekoppeld aan die plek en worden in deze periode dagelijks bijgevoerd. Dat bijvoeren wordt afgebouwd/gestopt, wanneer het raster wordt verwijderd of wanneer er steeds minder voedsel wordt gegeten. Voorheen werd geen gebruik gemaakt van een elektrisch raster, maar werd er volledig ingerasterd en werd na 3 maanden openingen in de hoekpunten gemaakt zodat dassen zelf konden bepalen wanneer ze de locatie wilden verlaten. De kunstburcht kan daarna eventueel weer verwijderd worden.

De opvang van volwassen dassen is gericht op een zo spoedig mogelijke terugkeer van de dieren naar de natuur, waarbij zoveel mogelijk wordt voorkomen dat dieren onnodige stress ervaren of letsel oplopen. De opvang is zodanig dat een dier zoveel mogelijk zijn soorteigen gedrag kan blijven vertonen na terugkeer naar de natuur. In het werkprotocol is onder meer uitgebreid beschreven wanneer hulpbehoevende dassen worden opgevangen, wat de huisvesting en verzorging van de dieren inhoudt en waar rekening mee gehouden wordt zodra de dassen weer in de natuur teruggeplaatst kunnen worden.

Preventieve en mitigerende maatregelen

Aangezien preventieve en mitigerende maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming vermelde verboden, niet in deze aanvraag kunnen worden opgenomen, zal voor de aangevraagde activiteit een ontheffing moeten worden verleend.

Beoordeling van de aanvraag

Op basis van de aanvraag hebben wij bepaald welke verbodsbepalingen voor de das worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor de das en de genoemde verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aanvraag.

Om ervoor te zorgen dat verantwoord wordt gehandeld zijn er tevens voorschriften opgenomen.

Toetsing aan artikel 2 Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten

Een ontheffing wordt alleen verleend indien aan voorwaarden uit artikel 2 van de 'Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten' van het ministerie van Economische Zaken van 16 november 2015 wordt voldaan. Deze voorwaarden zijn van toepassing als:

- a. het opvangcentrum van een vereniging of stichting is;
- b. de doelstelling in de statuten van de stichting of de vereniging waarvan het opvangcentrum is, overeenkomt met de doelstelling, opgenomen in artikel 2 van de bijlage bij dit besluit;
- c. het opvangcentrum beschikt over een vakbekwaam dierverzorger;
- d. het opvangcentrum een register voert overeenkomstig artikel 4.9 van het Besluit houders van dieren.

Uit de aangeleverde informatie is gebleken dat Stichting Das & Boom aan de vier voorwaarden voldoet.

Datum

5 januari 2024

Zaaknummer

2022-011862

Blad

8 van 9

Toetsing aan andere bevredigende oplossingen

Voor het opvangen en terugplaatsen van volwassen dassen zijn geen andere oplossingen beschreven, want de opvang van de volwassen dassen gebeurt alleen in situaties dat er reeds op een bepaalde manier een calamiteit is opgetreden.

Voor het opvangen en terugplaatsen van verweesde jonge dassen is vanwege afnemende draagvlak naar alternatieven gekeken om de betreffende dieren een reële kans te bieden om terug te keren naar de natuur.

Er zijn daarom geen andere bevredigende oplossingen.

Toetsing aan de beschreven belangen

In de aanvraag en in tabel 1 is aangegeven welk wettelijk belang op het project van toepassing is. De voorgenomen activiteiten worden uitgevoerd ter bescherming van flora en fauna. Daarom is het aangevraagde belang van toepassing en wordt hiervoor de ontheffing verleend.

Toetsing aan de gunstige staat van instandhouding

De werkzaamheden van de Stichting Das & Boom zijn erop gericht zieke, gewonde en verweesde dieren tijdelijk op te vangen, te verzorgen en te revalideren, met het uiteindelijke doel deze dieren weer terug te plaatsen in de vrije natuur. Daarmee dragen deze werkzaamheden bij aan de gunstige staat van instandhouding van een beschermd inheemse soort. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de das.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

5 januari 2024

Zaaknummer

2022-011862

Blad

9 van 9

BIJLAGE 2 – WERKPROTOCOL

Separaat gevoegd bij dit besluit.

Daarnaast zijn vier in het werkprotocol opgenomen bijlagen ook separaat gevoegd:

- bijlage 1: Doen of laten
- bijlage 2: Dierenambulances
- bijlage 3: Stappenplan bijvoeren op de burcht
- bijlage 4: Huishoudelijk reglement VNC en D&B